

ZÁKLADNÍ ŠKOLA FRANTIŠKA JOSEFA ŘEZÁČE LITEŇ
Sady Sv. Čecha 44, 267 27 Liteň

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

ŠKOLA, KAM MÁ SMYSL CHODIT

MOTTO:

„Žák není nádoba, kterou je třeba naplnit, ale pochodeň, kterou je třeba zapálit“

(Sokrates)

Obsah

1. Identifikační údaje.....	4
2. Charakteristika školy.....	5
2.1 Úplnost a velikost školy	5
2.2 Vybavení školy	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
3. Charakteristika ŠVP.....	8
3.1 Zaměření školy	8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.2.1 Kompetence k učení	9
3.2.2 Kompetence k řešení problémů	9
3.2.3 Kompetence komunikativní.....	9
3.2.4 Kompetence sociální a personální	9
3.2.5 Kompetence občanské	10
3.2.6 Kompetence pracovní	10
3.2.7 Kompetence digitální.....	10
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	11
3.3.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole	12
3.3.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	13
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3.4.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole.....	13
3.4.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	14
3.5 Přehled podpůrných opatření.....	15
3.5.1 Hlavní podpůrná opatření	15
3.5.2 Opatření, která realizuje škola sama (Podpůrná opatření 1. stupně).....	16
3.5.3 Opatření, která škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (Podpůrná opatření 2. - 5. stupně).....	17

3.5.4	Doporučení ke vzdělávání žáka se speciální vzdělávací potřebou.....	18
3.5	Začlenění průřezových témat	19
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova (OSV).....	19
3.5.2	Výchova demokratického občana (VDO).....	20
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)	20
3.5.4	Multikulturní výchova (MKV)	21
3.5.5	Environmentální výchova (EV).....	21
3.5.6	Mediální výchova (MV)	22
4.	<i>Učební plán</i>.....	23
4.1	Učební plán I. stupně	23
4.2	Učební plán II. stupně	24

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název ŠVP: Škola, kam má smysl chodit

Předkladatel:

Název školy: Základní škola Františka Josefa Řezáče Liteň

Adresa: Sady Sv. Čecha 44, 267 27 Liteň

Ředitel školy: Mgr. Iveta Černá

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Ema Malá

Kontakty: telefon 311 684 220

web www.zsliten.cz

e-mail cerna@zsliten.cz

IČO: 71002715

IZO: 002050765

RED-IZO: 600 043 053

Zřizovatel:

Název: Městys Liteň

Adresa: Náměstí 71, 267 27 Liteň

Kontakty: telefon 311 684 121

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Františka Josefa Řezáče Liteň se řadí k úplným školám s 1. – 9. postupným ročníkem. Škola nese jméno místního faráře Františka Josefa Řezáče (1819 – 1879). Byl významným reformátorem školství a vězeňství a zasadil se také o zřízení naší školy v roce 1868. Zásahu Františka Josefa Řezáče o školu v Litni připomíná kamenná pamětní deska u vchodu školy.

Školu navštěvují nejen žáci z městyse Liteň, ale poskytuje vzdělávání i žákům z okolních obcí, čemuž je přizpůsobena i organizace výuky, školní družiny i zájmových kroužků.

Od začátku školního roku 2021/2022 poskytuje škola vzdělávání ve dvou budovách:

- původní budova: Sady Sv. Čecha 44, 267 27 Liteň
- nová budova: Pode Zděmi 402, 267 27 Liteň

Škola sdružuje:

- základní školu, IZO: 002050765 - se stanovenou kapacitou 480 žáků,
- školní družinu, IZO: 113100060 - se stanovenou kapacitou 205 žáků.

Na 1. stupni i na 2. stupni jsou zpravidla dvě třídy v ročníku. Školu navštěvuje přibližně 300 žáků v 15 třídách, průměrná naplněnost tříd je přibližně 20 žáků.

Součástí školy je školní družina, která má čtyři oddělení. Ranní a odpolední provoz je přizpůsoben dojíždějícím žákům a též žákům navštěvujícím odpolední mimoškolní zájmovou činnost a hru na hudební nástroje ZUŠ.

Od školního roku 2021/2022 poskytuje stravování žáků i zaměstnanců školy společnost PRIMIREST - zařízení školního stravování spol. s r.o.

2.2 Vybavení školy

Vzdělávání probíhá jak v kmenových třídách, tak v odborných učebnách (učebna fyziky, přírodopisu, PC). Součástí školy je školní družina, která má kapacitu 205 žáků.

V původní budově školy je 14 učeben, z toho 5 odborných.

V nové budově školy je ve třech patrech 6 kmenových učeben, oddělení školní družiny a zázemí pro učitele a správní zaměstnance.

K pohybovým aktivitám žáci využívají v novém areálu dvě tělocvičny a venkovní sportoviště. Také mají k dispozici tělocvičnu postavenou v 90. letech, která byla rekonstruována v roce 2017 v původní budově školy. Můžeme využívat i fotbalové hřiště v obci.

Všichni pedagogičtí pracovníci prošli školením v oblasti informačních technologií a na začátku školního roku 2020/2021 byli vybaveni potřebnou technikou k realizaci distanční výuky.

Škola získala dotace v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na pořízení vybavení v IT oblasti. Pro žáky máme k dispozici 20 přenosných zařízení (notebooky), které se využívají ve třídách mimo hodín informatiky. Učebna PC byla v září 2022 vybavena novými notebooky. Ve všech učebnách je připojení k internetu.

Většina tříd je vybavena interaktivním panelem nebo dataprojektorem. Žáci i pracovníci školy mají zřízenou školní emailovou schránku v rámci Office 365, ve výuce využívají prostředí MS Teams. Od školního roku 2023/2024 používáme elektronickou žákovskou knížku prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři. Škola se aktivně připravuje na změny ve výuce informatiky. V roce 2022/2023 byla řádně zahájena výuka nové informatiky ve 4. ročníku. Škola je vybavená robotickými stavebnicemi a programovatelnými hračkami např. Bee-Bot, Ozobot, Mini Sphero, Lego Spike, Micro:Bit, 3D tiskárnou.

K výstavám žákovských prací využíváme vhodné prostory v obou budovách.

V původní budově mají žáci k dispozici nápojový automat.

Materiální vybavení školy se snažíme modernizovat a doplňovat, třídy jsou postupně vybavovány novým nábytkem a v rámci možností jsou pořizovány moderní pomůcky. Většinu tříd jsou poskytnuty šatní skříňky.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má ve školním roce 2023/2024 28 členů, v němž se spojují mladí i zkušení pedagogové. Ve škole funguje školské poradenské pracoviště (výchovný poradce, metodik prevence sociálně-patologických jevů a školní psycholog). Na škole působí specialista na environmentální výchovu. Pedagogičtí pracovníci se zúčastňují různě zaměřených seminářů v rámci DVPP.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Každoročně na naší škole pracuje řada zájmových kroužků. Žáci mají možnost se účastnit výuky ZUŠ, jejíž učitelé dojíždějí na naši školu.

Starší žáci navštěvují pražská divadelní představení v rámci Klubu mladého diváka.

Spolupracujeme s organizacemi a občanskými sdruženími, které se zabývají environmentální výchovou.

Škola dodržuje tradice – Mikulášskou nadílku, Advent, oslavu Dne Země, Zahradní slavnost.

Prezentujeme svoji školu v regionálním tisku a na webové stránce školy.

Pořádáme kulturně-vzdělávací, ozdravné a sportovně zaměřené akce. Třídní kolektivy vyjíždějí na řadu exkurzí a výletů.

Žáci školy se zúčastňují mnoha soutěží (sportovních, matematických, informatických, výtvarných apod.).

Škola je zapojena do dlouhodobého projektu „Recyklohraní“ a evropského programu „Ovoce, zelenina a mléko do škol“.

Zúčastňujeme se každoročně také celostátního projektu „Noc s Andersenem“.

Od října 2021 jsme zapojeni do mezinárodního programu Dofe (Mezinárodní cena vévodů z Edinburgu). Jedná se o propracovaný mezinárodní vzdělávací program pro mladé lidi ve věku od 14 do 24 let, který je podporuje v osobním rozvoji a získávání dovedností uplatnitelných v budoucím životě a práci.

Pravidelně se zapojujeme do partnerského projektu – Záložka do knihy spojuje školy. Jedná se o mezinárodní česko-slovenský projekt. Cílem je navázání kontaktu

mezi českými a slovenskými školami, jakož i podpora čtenářství prostřednictvím výměny záložek do knih.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při základní škole je zřízena tříčlenná školská rada a občanské sdružení Klub přátel školy. Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin a třídních schůzek. Každoročně se uskutečňuje Den otevřených dveří. O činnosti školy jsou informováni na webových stránkách školy a prostřednictvím žakovských knížek / elektronických žakovských knížek.

Spolupracujeme s Městyssem Liteň. Žáci se podílejí na akcích spojených s prezentací Muzea Svatopluka Čecha a Jarmily Novotné.

Úzce spolupracujeme s mateřskými školami v Litni a Svinařích i s ostatními školami z blízkého okolí.

Spolupracujeme s Domečkem Hořovice, místními organizacemi, podnikateli a občanskými i zájmovými sdruženími.

Spolupracujeme s poradenskými zařízeními – PPP Středočeského kraje, speciální pedagogická centra.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program „Škola, kam má smysl chodit“ naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV.

V našem školním vzdělávacím programu:

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi;
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;
- zavádět do výuky také efektivní metody výuky, např. kooperativní a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- pro budoucí život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků s důrazem především na jazyk anglický;
- chceme pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života;
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný;
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se i dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Za klíčové kompetence jsou považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní, kompetence digitální.

3.2.1 Kompetence k učení

Cílem je umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání.

- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost.
- Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád.
- Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos.

3.2.2 Kompetence k řešení problémů

Hlavním úkolem této kompetence je podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat.
- Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu.
- K logickému řešení problémů se využívají miniprojekty.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
- Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do různých soutěží a olympiád.

3.2.3 Kompetence komunikativní

Cílem kompetence komunikativní je vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.
- Žáci posílají svoje příspěvky do oblastních novin.

3.2.4 Kompetence sociální a personální

Úlohou této kompetence je rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých.

- Během vzdělávání používáme také skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Učíme je také k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

3.2.5 Kompetence občanské

Cílem je připravit žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.

- Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování.
- Je kladen důraz na environmentální výchovu a výchovu ekologicky myslícího jedince (třídění odpadů apod.)

3.2.6 Kompetence pracovní

Hlavním úkolem této kompetence je pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.

- Výuku doplňujeme o praktické exkurze.
- Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.
- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.

3.2.7 Kompetence digitální

Hlavním úkolem této kompetence je schopnost používat znalosti a dovednosti v oblasti digitálních technologií zodpovědně, samostatně a vhodným způsobem v kontextu vzdělávání či zábavy.

- Umožňujeme žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie.
- Podporujeme žáky ve využívání technologií k usnadnění pracovních postupů.
- Vedeme žáky k vhodnému využívání technologií při řešení problému.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah.
- Pomáháme žákům volit vhodné postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Učíme žáky vytvářet digitální obsah a kombinovat různé formáty.
- Učíme žáky bezpečně využívat digitální technologie a uvědomit si jejich přínosy a rizika.
- Vedeme žáky k ochraně tělesného i duševního zdraví.
- Vedeme žáky k etickému jednání.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Velkou pozornost věnujeme žákům se specifickými poruchami učení a chování. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje škola.

Mezi žáky se specifickými poruchami učení a chování patří:

1. **děti se zdravotním postižením** (mentální, tělesné, zrakové, sluchové postižení, souběžné postižení s více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování)
2. **děti se zdravotním znevýhodněním** (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání)
3. **děti se sociálním znevýhodněním** (rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením či ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo ochranná výchova, postavení azylanta nebo účastníka řízení o udělení azylu v ČR)

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů:

- Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).
- Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpurných opatření. Pravidla pro použití podpurných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpurných opatření upravit očekávané výstupy v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání, kterých je využíváno při stanovení individuálního vzdělávacího plánu. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví

tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením jsou zohledňována jejich specifika: problémy v učení - čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

3.3.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;

- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky.

3.3.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.4.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých

předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Oblast, ve které žák vyniká, se snažíme rozvíjet zadáváním náročnějších samostatných a problémových úkolů, studováním naučné literatury, pověřováním vedení a řízení skupin, zapojováním se do soutěží a olympiád.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrníme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.4.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;

3.5 Přehled podpůrných opatření

Vzdělávání žáků se SVP probíhá s využitím podpůrných opatření, která se člení do 5 stupňů podle organizační a finanční náročnosti. Pro žáky je podpora bezplatná.

Podpůrná opatření mají definovanou finanční náročnost, je vyjádřena ve formě kódového označení v přehledu podpůrných opatření, který je součástí prováděcího předpisu, tedy vyhlášky ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Kód uvádí školské poradenské zařízení do doporučení ke vzdělávání žáka se SVP. Škola následně přenese kód normované finanční náročnosti zvolených podpůrných opatření do matriky.

3.5.1 Hlavní podpůrná opatření

Hlavní podpůrná opatření zahrnují (úplný přehled viz Přílohu č. 1 Vyhlášky č.

27/2016):

- a) **Poradenskou pomoc školy** (výchovný poradce, školní metodik prevence) a pomoc školského poradenského zařízení – PPP (pedagogicko-psychologické poradny) a SPC (speciálně pedagogického centra).
- b) **Úpravu organizace vzdělávání** (například využívání disponibilních hodin pro vzdělávání žáků se SVP, které umožňují zařadit předměty speciálně pedagogické péče, intenzivnější výuku českého jazyka pro cizince a etnické menšiny, úpravu výuky u selhávajících žáků, úpravu obsahu vzdělávání, dále již zmíněné úpravy v hodnocení žáků a v metodách výuky, úpravy výstupů ze vzdělávání).
- c) **Úpravu podmínek přijímání a ukončování vzdělávání** – respektuje se, jakým způsobem se žák vzdělával, jaká měl podpůrná opatření, a ta se uplatňují v případě potřeby i při přijímání ke studiu a při ukončování vzdělávání.
- d) **Úpravu výstupů ze vzdělávání** – upravený RVP ZV definuje podmínky, za kterých je možné úpravy výstupů ze vzdělávání na ZŠ připravit a skupiny žáků, pro které je možné tyto úpravy provést (žáci s LMP, žáci zrakově a sluchově postižení, případně žáci s kombinovaným postižením).
- e) **Využívání IVP** (individuální vzdělávací plán, který se při vzdělávání těchto žáků již dnes uplatňuje), návrh na úpravu vzdělávání žáka připravuje ŠPZ (školské poradenské zařízení) a rodič žádá ředitele školy o možnost vzdělávat se podle IVP; kontrola IVP probíhá 1x ročně. S IVP seznamuje ředitel školy, respektive třídní učitel všechny vyučující, kteří se na vzdělávání žáka podílejí.
- f) **Asistenta pedagoga**, případně dalšího pedagogického pracovníka - například speciálního pedagoga; ti se nově stávají podpůrnými opatřeními s normovanou finanční náročností
- g) **Úpravu vzdělávání neslyšících žáků** s podporou tlumočnicků českého znakového jazyka a přepisovatelů
- h) Možnost uplatnit **augmentativní a alternativní formy komunikace**
- i) Možnost vzdělávat ve **stavebně nebo technicky upravených prostorách**.
- j) Úhradu **speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek**.

Nová je také možnost poskytovat podpůrná opatření ve školských zařízeních, která se podílejí na vzdělávání žáka, případně na přípravě na vzdělávání žáka. Jedná se

především o školní družinu. Druh a rozsah podpůrných opatření vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka a také z toho, která podpůrná opatření má žák k dispozici ve škole a která jsou nezbytná i pro jeho činnost ve školských zařízeních.

Rozsah podpory je limitován dobou, kterou dítě v těchto zařízeních tráví. Popis možné podpory je uveden ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., v přehledu podpůrných opatření.

Ředitel školy poskytne ŠPZ, u něhož zákonný zástupce požádal o vyšetření a vystavení Doporučení ke vzdělávání žáka, aktuální informace o podmínkách a možnostech školy, které se vztahují k potřebám žáka a k možnostem takového žáka v ní vzdělávat.

Po vydání doporučení má škola maximální dobu čtyř měsíců pro vytvoření doporučených podmínek pro vzdělávání žáka a zajištění podpůrných opatření. V případě, že v této lhůtě nelze ve škole zajistit např. stavební či technické úpravy, zváží ŠPZ po konzultaci se školou a zákonným zástupcem žáka možnost kombinace jiných podpůrných opatření, v krajním případě doporučí rodiči školu, která je technicky připravena pro vzdělávání žáka.

V případě nemožnosti zajistit v předepsané lhůtě personální podpůrná opatření (asistent pedagoga, speciální pedagog, učitel předmětu speciálně pedagogické péče apod.), hledá do doby zajištění personálního podpůrná opatření škola či školské zařízení řešení, které umožní podporu žáka (např. dohodou o podpoře a metodickém vedení s SPC nebo PPP). Vždy je třeba se řídit základním pravidlem, že jakékoli řešení musí být v nejlepším zájmu žáka.

3.5.2 Opatření, která realizuje škola sama (Podpůrná opatření 1. stupně)

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věci individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh, jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení.

Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

3.5.3 Opatření, která škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (Podpůrná opatření 2. - 5. stupně)

A. **Zákonný zástupce žáka respektoval doporučení školy nebo se rozhodl sám k návštěvě ŠPZ**

Školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC) nejpozději do tří měsíců od objednání žáka provede posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka a do 30 dnů od návštěvy ŠPZ vypracuje pro zákonného zástupce žáka zprávu z vyšetření. Pro zákonného zástupce a školu pak vypracuje Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě, že podmínkou pro stanovení podpůrných opatření je vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.), prodlužuje se tomu adekvátně lhůta pro vypracování Doporučení. Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ze sdělení zákonného zástupce a žáka, ze závěrů školy a PLPP, pokud byl zpracován, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka.

Pokud bude příprava Doporučení ke vzdělávání žáka vyžadovat:

a) **informace školy** (zajištění pomůcek, přítomnost asistenta pedagoga ve třídě v případě, že již ve třídě asistent působí, uzpůsobení dalších podmínek pro vzdělávání žáka, tj. velikost třídy, organizace vzdělávání atd.) – **pak před vydáním doporučení zástupce ŠPZ konzultuje se školou**. Obvykle ve školách zajišťují tyto služby výchovní poradci nebo ředitel školy pověří jiného pedagoga, který bude o nastavování podpůrných opatření se ŠPZ komunikovat

b) **informace dalšího ŠPZ**, pokud bude charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka takový, že bude třeba komunikovat s více zařízeními.

Jedná se především o žáky s kombinovaným postižením, kdy žák má obtíže, které pramení například z poruchy učení a současně je slabozraký a je třeba mu poskytovat i speciálně pedagogickou péči. V takovém případě se musí domluvit dvě ŠPZ na formulaci jednoho Doporučení ke vzdělávání žáka, aby podpůrná opatření nebyla poskytována duplicitně.

B. **Zákonný zástupce žáka přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání žáka a způsobil tak žákovi obtíže při vzdělávání, protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže.**

V této situaci se může škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Tato varianta je považována za mezní, tedy je třeba ji volit až v případě, kdy nelze jinými cestami dosáhnout naplnění zájmu žáka (podrobněji viz materiál tzv. informačním balíčku Metodické doporučení pro případy, kdy zákonný zástupce nekoná v zájmu dítěte ve spojitosti se vzděláváním).

3.5.4 Doporučení ke vzdělávání žáka se speciální vzdělávací potřebou

Doporučení vystavuje školské poradenské zařízení. Po jeho vystavení seznamuje s jeho obsahem společně se zprávou z vyšetření zákonného zástupce žáka. Vyšetření žáka i vystavení dokumentů je možné vždy jen s informovaným souhlasem zákonného zástupce. Doporučení je předáno škole a zde je následně projednáno, případně ještě upraveno se souhlasem všech participantů (škola, zákonný zástupce, žák, ŠPZ) a s informovaným souhlasem zákonného zástupce či zletilého žáka podepsáno.

Doporučení obsahuje popis vzdělávacích potřeb žáka, popis všech zvolených podpůrných opatření včetně IVP, doporučení k poskytnutí asistenta pedagoga nebo dalších osob podporujících vzdělávání žáka, vymezení pomůcek atd.

Jak bylo zmíněno výše, navržená a vzájemně odsouhlasená podpůrná opatření by se měla začít školou realizovat neprodleně, nejpozději do 4 měsíců ode dne jejich nastavení. Pokud tak škola z různých důvodů neučiní, je nezbytné opětovně vyhodnotit její postup a případně domluvit restrukturalizaci podpůrných opatření.

ŠPZ vyhodnocuje účelnost a efektivitu zvolených podpůrných opatření nejpozději po roce od jejich přidělení, jinak jejich platnost trvá zpravidla dva roky. Frekvence kontrol je obdobná jako v případě kontrol IVP, které bude obvykle součástí Doporučení (avšak nikoliv nutně vždy).

3.5.2 Výchova demokratického občana (VDO)

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Občanská společnost a škola						Vko			
2. Občan, občanská společnost a stát							Vko		
3. Formy participace občanů v politickém životě								D	
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									D

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Evropa a svět nás zajímá					VI				
2. Objevujeme Evropu a svět							Z		
3. Jsme Evropané						Vko			

3.5.4 Multikulturní výchova (MKV)

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Kulturní diference								Č	
2. Lidské vztahy	Prv								
3. Etnický původ							Č		
4. Multikulturalita					A			Z	
5. Princip sociálního smíru a solidarity			Prv			Z			

3.5.5 Environmentální výchova (EV)

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Ekosystémy	Prv								
2. Základní podmínky života			Prv						
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí									
4. Vztah člověka k prostředí									

Tematické okruhy – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí budou realizovány v rámci jednodenního projektu Den Země v 1. – 9. ročníku.

4. Učební plán

4.1 Učební plán I. stupně

Vzdělávací oblast	Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	z toho disponibilní	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+1	8+1	7+1	5+2	5+1	6	38
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3+1	3+1	4	13
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	0	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	0	0	1	7
	Přírodověda	0	0	0	1	2	0	3
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	1	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	0	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5
Disponibilní časová dotace		2	3	3	5	3	16	
Celková povinná časová dotace		20	22	24	26	26		118

Poznámky k učebnímu plánu:

Český jazyk a literatura je posílen o 6 disponibilních hodin.

Anglický jazyk je posílen o 4 disponibilní hodiny. V 1. a 2. ročníku je vyučován anglický jazyk jako povinný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně.

Matematika je posílena o 4 disponibilní hodiny.

Předměty ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět jsou posíleny o 2 disponibilní hodiny. Ve čtvrtém ročníku bude v prvním pololetí o disponibilní hodinu posílena vlastivěda a ve druhém pololetí přírodověda (tabulka odpovídá 1. pololetí).

Vzdělávací obsah Výchovy ke zdraví na 1. stupni je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova bude v 2. a 3. ročníku probíhat výuka plavání.

4.2 Učební plán II. stupně

Vzdělávací oblast	Předmět	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	z toho disponibilní	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	4	3+1	4	2	17
	Anglický jazyk	3	3	3	3	0	12
	Německý jazyk	0	2	2	2	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	3+1	3+1	3+1	3	16
Informatika	Informatika	1+1	1	1	1+1	2	6
	Základy administrativy	0	0	0+1	0+1	2	2
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	0	7
	Výchova k občanství	1	1	1	1	0	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1+1	1+1	2	8
	Chemie	0	0	2	2	0	4
	Přírodopis	2	1+1	1+1	1	2	7
	Zeměpis	2	1+1	1+1	1	2	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	3	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0+1	1	4
Volitelné předměty		0	0	0+1	0+1	2	2
Disponibilní časová dotace		2	3	7	6	18	
Celková povinná časová dotace		30	30	31	31		122

Poznámky k učebnímu plánu:

Český jazyk a literatura na 2. stupni je posílen o 2 disponibilní hodiny.

Matematika na 2. stupni je posílena o 3 disponibilní hodiny.

Informatika na 2. stupni je posílena o 2 disponibilní hodiny.

Vyučovací předměty (F, Ch, Př, Z) ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda jsou posíleny o 6 disponibilních hodin.

Obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je realizován na 2. stupni základního vzdělávání v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím předmětu Tělesná výchova v 6. a 7. ročníku.

Vyučovací předmět Základy administrativy je dotován 2 disponibilními hodinami a bude vyučován v 8. a 9. ročníku.

Vyučovací předmět Tělesná výchova bude vyučován ve skupinách – hoši a dívky. Na druhém stupni základní školy proběhne lyžařský výcvik dle zájmu a možností žáků.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je posílen na 2. stupni o 1 disponibilní hodinu. Ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti na 2. stupni budou vyučovány obory:

-
6. ročník: Provoz a údržba domácnosti
7. ročník: Příprava pokrmů
8. ročník: Svět práce
Provoz a údržba domácnosti
9. ročník. Svět práce
Design a konstruování

V oboru Provoz a údržba domácnosti bude v 8. ročníku do výuky zařazena finanční gramotnost.

Volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace 2 hodinami.

Volitelné předměty budou zaváděny podle zájmu žáků z této nabídky:

- Konverzace v AJ
- Technické kreslení
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z matematiky
- Praktikum z fyziky
- Vedení domácnosti
- Digitální technologie